

parket a podlahy. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že zamítl žalobu, pokud se domáhala náhrady za nové parketování, jinak napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání.

Důvody:

Jde jen o výklad ustanovení pachtovní smlouvy: »Die Pächterin ist verpflichtet, die in Bestand genommenen Lokalitäten im guten Zustande zu erhalten und die während der Pachtdauer allenfalls notwendigen Reparaturen aus Eigenem zu tragen«. Odvolací soud správně vyložil, že žalovaný pivovar je povinen podle smlouvy nésti náklady oprav, ne však náklady nového vybudování. Zpravidla má nésti náklady udržování spachtované věci propachtovatel, pachtýř jen obyčejné opravy ve smyslu § 1096, druhý odstavec obč. zák., o něž v tomto případě nejde. Převezme-li pachtýř smlouvou náklady oprav, nemůže se tato odchylka od zákona vykládati dále, než že strany měly na mysli obyčejné opravy, na příklad oken, zámků, vodovodů a pod. (Srov.: Ehrenzweig, Bürgerliches Recht, 2. vydání, 2. svazek, § 370, I, a), nikoliv znovuzřízení součástí pachtovního předmětu, které se časem staly nepotřebnými nebo byly zničeny. Kdyby mínění žalobkyně, že žalovaný pachtýř měl na své náklady zříditi větší část zničené podlahy v taneční místnosti, bylo správné, mohla by se týmž právem domáhati obnovení větrem zničené krytby střechy, shnilého krovu nebo vyvrácení zdi. K tomu jistě nesměřoval úmysl stran při uzavírání smlouvy. Takový výklad by se také příčil poctivým stykům (§ 914 obč. zák.). Nepovažoval-li odvolací soud na základě znaleckého posudku nové položení větší části zmíněné podlahy za opravu ve smyslu pachtovní smlouvy, posoudil věc správně po právní stránce. Dovolání žalobkyně jest neodůvodněné a proto bylo zamítnuto.

Čís. 8852.

Společnost s r. o. (zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

Převod závodních podílů lze učiniti závislým na souhlasu společníků. Bylo-li podle původní společenské smlouvy k převodu závodních podílů třeba souhlasu společníků, vyžaduje se souhlasu všech společníků ke změně společenské smlouvy v ten smysl, že k převoditelnosti podílů stačí souhlas společnosti.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1929, R II 35/29.)

Rejstříkový soud zamítl opověď společnosti s r. o., pokud se domáhala zápisu změny čl. 4, třetí odstavec, společenské smlouvy, podle níž převod podílů měl nadále býti závislý na souhlasu společnosti. Důvody: Odstavec, o nějž tu jde, zní v původní společenské smlouvě ze dne 20. května 1916, zapsané v obchodním rejstříku a dosud nezměněné, takto: »Převod podílů je závislý na souhlasu společníků

Z tohoto § 76, odst. 2, zákona o spol. s r. o. dovoleného ustanovení dalšího předpokladu převodu závodního podílu jest zřejmo, že tím každý společník nabyt práva, použití ohledně ostatních společníků svého vlivu (mimo »hlasování«) osobním působením na stav společnosti, jevíci ráz individuální. Nelze míti za to, že řečenou statí společenské smlouvy měli na mysli »souhlas společníků« neb dokonce »usnesení společníků«, jakožto sboru. Jednak obsah společenské smlouvy nepřipouští domněnky, ježto společenská smlouva na jiném místě označuje usnášející se sbor společníků za »valnou hromadu«, jednak sám zákon rozeznává souhlas a svolení společnosti (§§ 24, 45, 76, 77, 79) od souhlasu společníků (§ 50) a srozumění společníků (§ 34) a zákon jen tam, kde se zmiňuje o usnesení, ztotožňuje pojmy »společnost« (§ 44), »společníci« (§§ 15, 16, 20, 30, 32, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 49, 72, 82, 84, 89, 93, 94, 95) a »valná hromada« (§§ 36, 37, 38, 40). Bylo-li tudíž řečené právo společenské změněno usnesením valné hromady ze dne 30. prosince 1925 v souhlas jen společnosti (jež projevuje svou vůli jednatelem nezávisle na usnesení valné hromady společníků, § 18. zák. o spol. s o. r.), bylo tímto pozměňovacím usnesením zkráceno smluvní oprávnění jednotlivého společníka. Proto, by toto usnesení, jinak učiněné podle zákona i podle smlouvy, bylo platné a právně účinné, bylo zapotřebí též souhlasu všech společníků podle § 50 (4) zák. o spol. s o. r. Společníků jest pět. Karel P. byl přítomen osobně a zmocněn třemi jinými společníky (viz § 38 zák.). Jeho hlasy »pro« změnu dán jest souhlas jeho i zastoupených společníků, kdežto pátý společník, veřejná obchodní společnost K., odepřela souhlas, hlasujíc svým zmocněncem proti změně smlouvy. Nebylo tudíž v projednávaném případě vyhověno zvláštnímu požadavku souhlasu společníků vedle požadavku jejich usnesení, pročez nevzniklo zákonné ustanovení a změna čl. IV, třetí odstavec, společenské smlouvy není platná a účinná. Re k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y : Prvý soud právem odmítl zapsati opověď změny smlouvy společenské, pokud jde o převoditelnost společenského podílu, a poukazuje se na správné, stavu věci a zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení. V § 76 zák. o spol. s r. o. jest vyslovena zásada převoditelnosti podílu s omezením uvedeným v tomto § a ponecháno jest společníkům na vůli učiniti společenskou smlouvou převod závislým i na dalších podmínkách. Společenskou smlouvou, jejíž změna byla nyní usnesena, byla skutečně stanovena další podmínka převoditelnosti podílu, souhlas společníků s převodem. Tímto ustanovením nabyli společníci zvláštního práva, že musí býti dotazováni o souhlas, má-li býti podíl převeden na jinou osobu, kteréžto právo jest individuální zaručené smlouvou. Usnesenou změnou stanov, podle které je převoditelnost podílu vázána jen souhlasem společnosti, tedy jednatele společnosti zastupujících, nikoliv společníků samých, jako takových, jsou společníci zkráceni v tomto právu k vyslovení souhlasu s převodem podílu, neboť je-li právo souhlasu vyhrazeno společnosti, mohou jednatele bez ohledu na mínění a na zájem společníků vysloviti souhlas s převodem podílu, i když je to snad na újmu společnosti a její činnosti, aniž by měli za to zodpovědnost. Usnesená změna smlouvy společenské odnímá společníkům

právo vysloviti se o případném převodu podílu a vyžaduje tedy souhlasu všech společníků (§ 50 čtvrtý odstavec cit. zák.). První soud správně rozlišuje mezi souhlasem společníků a hlasováním, neboť § 50 cit. zák. rozeznává obojí zcela zřetelně. Společník může dát souhlas, jde-li o zkrácení jeho práv, aniž by hlasoval. Toliko při změně předmětu podniku je předepsána jednomyslnost usnesení (§ 50 třetí odstavec sr. Bílý str. 221). Názor stěžovatelky, že jednatelé jsou vázáni smlouvou společenskou, usnesením společníků a nařízením správní rady a že musí tato nařízení zachovati, jest správný, avšak stěžovatelka přehlíží, že bylo změnou smlouvy jednatelům výslovně uděleno právo netázati se společníků o souhlas s převodem, takže usnesení společníků, kterým by měli býti jednatelé obmezeni v právu souhlasu, by se muselo státi zase změnou smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud prozkoumav spisy, neshledal, že napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu rejstříkového, jest v zřejmém rozporu se zákonem nebo se spisy, nebo že je stíženo zmatečností. Na vývody stížnosti dodati jest ještě toto: Podle původní smlouvy bylo třeba k převodu závodního podílu souhlasu společníků, nikoli usnesení společníků. To znamená, že by nestačilo jen usnesení na valné hromadě určitou většinou společníků (§ 34 zák. ze dne 6. března 1906 čís. 58 ř. zák.), nýbrž společenská smlouva vyhrazuje všem společníkům, že nemohou býti v této otázce přehlasováni a že vždy nutno vyžádati k převodu závodního podílu jich výslovný souhlas. Toto právo společníků jest jejich zvláštním právem, jež má na zřeteli § 50 čtvrtý odstavec zákona čís. 58/1906. Že tento způsob schválení převodu závodních podílů byl společenskou smlouvou skutečně zamýšlen, plyne právě ze zvláštního předpisu čl. IV., čtvrtý odstavec společenské smlouvy se zřetelem k obecnému ustanovení článku XIII., podle něhož mají platiti co do právních poměrů společnosti a společníků, pokud nejsou upraveny smlouvou, normy zákona o společnostech s r. o. Z toho patrně, že smlouva volila vědomě a úmyslně jako zvláštní podmínku převoditelnosti podílů souhlas společníků, nikoli společnosti, o němž se zmiňuje § 76 druhý odstavec zákona čís. 58/1906. Dovolací stížnost snaží se arci dovoditi z předpisů §§ 76 a 77 uved. zák., které předpokládají, že jest smlouvou převod podílů učiněn závislým na svolení společnosti a z nichž první pojednává o exekuci na závodní podíl, druhý pak připouští pro případ odepření svolení společnosti za určitých podmínek náhradu tohoto svolení výrokem soudním —, že dosavadní předpis společenské smlouvy o nutnosti souhlasu společníků k převodu podílů není po zákonu ani přípustný, poněvadž by jím byl společník, zamýšlející převést svůj závodní podíl, vydán libovůli kteréhokoli z ostatních. Leč o tyto zvláštní případy nejde. Smluvní ztížení převoditelnosti závodních podílů může býti co nejširší, ba lze jím převoditelnost vyloučiti vůbec (srov. Bílý-Nesý-Vacek str. 332). Tím spíše lze ji učiniti závislou na souhlasu

společníků. Mělo-li by tedy dojít ke změně společenské smlouvy v ten smysl, že by k převoditelnosti podílů stačil souhlas společnosti, jednatelů, v jejichž obor by pak spadalo konkrétní udělení neb odepření souhlasu, musil by býti vykázan k této změně souhlas všech společníků (§ 50 čtvrtý odstavec zákona č. 58/1906). Nelze ovšem přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že by jednatelé směli postupovati bez ohledu na zájmy společníků, pokud se týče společnosti, i kdyby to bylo k její škodě, aniž by měli zodpovědnost. Jest naopak povinností jednatelů, by o udělení souhlasu rozhodli s péčí řádného obchodníka za plné zodpovědnosti (§ 25. uved. zák.). Není tu podmínek § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. zák. a nemohlo býti dovolací stížností vyhověno.

Čís. 8853.

§ 364 c) obč. zák. vztahuje se jen na zákazy práva soukromého, nikoliv na zákazy práva veřejného, najmě na případ, uložen-li ředitelstvím státních velkostatků při prodeji pozemku u provádění pozemkové reformy zákaz, by nebyl zkrácen veřejný zájem při provádění pozemkové reformy.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1929, R II 125/29.)

Trhovou smlouvou ze dne 13. listopadu 1925 zavázal se kupující František O. použití koupené parcely výhradně ke stavbě rodinného domku a dále, že během příštích deseti let neprodá koupený pozemek osobě druhé bez souhlasu ředitelství státních velkostatků. Knihovní žádosti, by na nemovitosti, stížené zákazem prodeje, bylo vloženo vlastnické právo ve prospěch Josefa S-a, soud prvního st. l. v. vyhověl, máje za to, že zákaz prodeje bez souhlasu ředitelství státních velkostatků vzhledem k ustanovení § 364 c) obč. zák. jest bezúčinný, rekursní soud knihovní žádost zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

§ 364 písm. c) obč. zák., jenž jest stěžejním důvodem stížnosti a podle něhož smluvní neb testamentární zákaz zcizení působí proti třetím osobám jen tehdy, je-li založen mezi rodiči a dětmi nebo mezi manželi, vztahuje se, jak již v rozhodnutí č. 7148 a 7672 sb. n. s. vysloveno a jak již výslovný předpoklad, že jde o zákaz smluvný nebo posledním pořízením uložený, dokazuje, jen na zákazy práva soukromého, nikoli tedy na zákazy práva veřejného t. j. takové, jež jsou dány v zájmu veřejném na rozdíl od zájmu pouze soukromého, jakým je právě zájem osob jmenovaných v cit. § (manžela a rodičů neb dětí). To dokazuje § 14 III. novely, že zákaz zcizení ve prospěch státního fondu pro péči bytovou nebo pro jiné nařízením poznačené fondy působí bezvýjimečně i proti třetím osobám. Takový veřejný zájem hájí zpravidla již zákon, a nařizuje tedy zákaz zcizení již sám, jakž učinil čl. I. č. 4 zákona ze dne 15. dubna 1920 č. 311 sb. z. a n. proti drobným dlou-